

AKV-NYT

Læs om kampagneopstarten, den nye fabrik, skimmelsituationen og kartoffelsituationen

Kampagneopstart

Af produktionschef Ralf Bech Langgaard og produktionsdirektør Carsten Hjortshøj

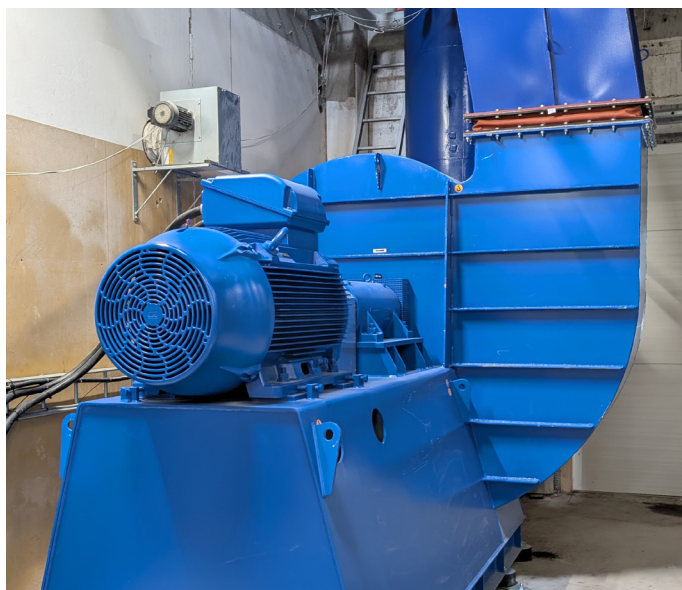
Der er gennemført en ny planlægning af renovering imellem kampagnerne med planlægning af vedligehold og rengøring i Gantt-plan, ugentlig opgaveplan samt et endnu tættere og mere struktureret samarbejde mellem produktionen og teknisk afdeling. Det er længe siden, vi i RC1 har haft så problemfrie testkørsler og så god en opstart på kampagnen. Der har været et absolut minimum af udfordringer.

Vi var på utrolig kort tid oppe at køre en høj kapacitet på anlægget. Og vi ligger på 3. døgn i kampagnen med en stivelsesmængde gennem tørrerierne på samlet set over 33 tons/time under kørsel mod et gennemsnit på lige under 32 tons/time sidste år.

Vi har udover renovering af fabrikken investeret i kapacitetsforøgende tiltag, som vi har fået installeret og tilpasset. En af investeringerne består af en injector til vores Larsson tørretri, som skulle medvirke til yderligere kapacitet samt mindre ødelagt stivelse. Indtil videre har det vist sig at være en succes. I den store test inden kampagneopstart var vi oppe at køre 15 tons/time på tørreriet i perioder, hvor det nu har vist sig, at vi faktisk kan køre denne hastighed kontinuerligt, tilmed helt uden ødelagt stivelse.

En anden succeshistorie er den nye ID-Fan og optimerede melslynge, vi har monteret på Stork tørreriet. Sidste års grænse for, hvad vi kunne køre igennem tørreriet uden at ødelægge stivelsen, lå omkring 9 tons i timen. I dag kører vi op til 11 tons i timen.

Så alt i alt er kapaciteten i produktionen øget i starten af kampagnen, og vi håber at kunne se samme positive effekt til sidst i kampagnen,

Den nye ID-Fan i Stork tørreriet

men er også klar over, at vi med den meget høje stivelsesprocent må sikre, at inddamperen også kan følge med. Ved lavere stivelse er det ikke tørrerierne, der er begrænsningen, men inddamperen, og dermed kan vi ikke nyde godt af de forbedrede kapaciteter i tørrerierne, før vi også løser den udfordring.

Dette sammen med en højere kvalitet på stivelsen i form af væsentligt mindre ødelagt stivelse og et gasforbrug tilsvarende sidste år på de to tørrerier gør disse to projekter til en stor succes.

De to inddampertårne har i år også fået en mere gennemgribende manuel rengøring, så de forhåbentlig kan holde kapaciteten oppe i længere tid denne kampagne. Det ser umiddelbart ud til at have haft en effekt, da vi i første uge af kampagnen, selv med den kraftigt øgede mængde på tørrerierne, kun har kørt

Den nye injector i Larsson tørreriet

tårnene ved omkring 70-80%. Dette sammenlignet med samme uge sidste år, hvor vi kørte 80-90% med omkring 2 tons mindre i timen.

Der har i år været rigtig mange projekter, der har kørt sideløbende med renovering og vedligehold af RC1 fabrikken, som har trukket en del ressourcer ud af organisationen på samme tid. Ny modificeringsfabrik, nyt pakkeri, nyt trappetårn, nedtagning af gammelt pakkeri,

nyt riverrum, ny ID-Fan, ny melslynge, ny injektor, osv. Med alle de projekter taget i betragtning kan vi kun være stolte af og give en stor ros til vores tekniske afdeling og operatører i RC1, som udenfor kampagnen har gjort en stor indsats for, at vi i dag står endnu stærkere, end ved samme tid sidste år.

Super godt gået og godt teamwork, så tusind tak til alle vores medarbejdere!

Modificeringsfabrik

Af produktionschef Maiken Thomsen

Indkøringen af den nye modificeringsfabrik er kommet godt fra start, og i løbet af sommeren blev der arbejdet hårdt på at teste funktionaliteten af fabrikken og styringssystemet i samarbejde med leverandøren af fabrikken, International Starch. Der kom mel igennem anlægget for første gang den 11. juni, og siden er der kørt adskillige testproduktioner igennem anlægget. Status i skrivende stund er, at der er kommet salgbar produkt ud af anlægget, som er godkendt internt, og at der fortsat arbejdes på at få yderligere produkter indkørt. International Starch arbejder fortsat på at justere og tilrette de resterende detaljer, på især styringssystemet, og vi forventer at kunne producere fire forskellige typer af modificeringer, når de er helt i mål.

Produktionsteamet hos AKV er ligeledes i fuld gang med at lære hele anlægget at kende for at være godt klædt på til at igangsætte alle de fremtidige spændende opskaleringsprocesser, der venter. Der er, allerede nu, et tæt samarbejde mellem produktionsteamet og udviklingsafdelingen hos AKV. Der arbejdes på højtryk med at forfine recepterne, der skal

indkøres, samtidig med at processerne i anlægget bliver studeret grundigt for at finde den mest optimale vej fra et forsøg i laboratoriet til en full-scale produktion. Der er endnu mange løse ender, der skal mødes, men processen med at nå dertil skaber værdifulde erfaringer, og vi glæder os til at kunne præsentere endnu flere innovative forædlingsprodukter med AKV's varemærke.

Udpakningen af derivatprodukterne i det nye pakkeri er også kommet godt fra start. Der vil, uundgåeligt, blive udpakket mange testprodukter i løbet af den kommende tid, indtil vi kan udkomme med et godkendt produkt, som kan præsenteres for vores potentielle kunder. Denne proces skaber værdifulde erfaringer i indkøringen af den anden nye pakkerilinje, da derivatprodukter kan kræve en anden tilgang end nativ stivelse.

Vi glæder os til snarest at kunne præsentere anlægget for alle interesserede, og vi arbejder hårdt på at nå i mål med de endelige anlægs- og bygningsrelaterede detaljer.

Den nye modificeringsfabrik er klar til storproduktion

Brancheorganisationen "Danske Kartoffler" – hvad kan den?

Af bestyrelsesmedlem Lars Studsholt og agrokonsulent Charlotte Frihauge

Lars Studsholt

AKV's bestyrelsesmedlem Lars Studsholt er valgt ind i "Danske kartofler" som repræsentant for stivelsesproduktionen i Danmark. Men hvad er "Danske kartofler"? Og hvad får AKV ud af brancheforeningen?

Nogle af svarene kan læses her, men opgaven breder sig over meget mere.

Hvad er "Danske Kartoffler"?

"Danske Kartoffler" er en brancheorganisation for alle, der arbejder med kartofler i Danmark. "Danske Kartoffler" har hovedsæde hos Landbrug & Fødevarer i København, og arbejdet i organisationen er af faglig og koordinerende karakter, så både avlere og relevante myndigheder kan få den rette rådgivning.

Hvad består dit arbejde af i "Danske Kartoffler"?

Først og fremmest at bidrage med AKV's vinkel på kartoffeldyrkning og de problematikker, der kan være knyttet til stivelsesproduktionen i Danmark. Derudover at være med til på et fagligt grundlag at træffe beslutninger, som er nødvendige i vores branche fx det store pågående arbejde omkring kartoffelskimmel i fremtiden, hvor vi nu ser ind i færre midler at gøre godt med.

Hvad får du ud af at dit arbejde i "Danske Kartoffler"?

Fordi brancheorganisationen ikke kun dækker stivelseskartofler, men alle grene af kartoffelproduktion i Danmark, har jeg fået en helt anden synsvinkel på dansk kartoffelproduktion. Vi har i branchen mange forskellige problematikker, og disse vendes på vores møder – så jeg får indsigt og forståelse for hele branchen. At vi mødes fra både konventionelle og økologiske landbrug på tværs af processer, industrier, pakninger mv. gør, at vi står rigtig stærkt sammen som en fælles kartoffelbranche og har mulighed for at bakke hinanden op.

Hvorfor er det vigtigt, at AKV er repræsenteret i "Danske Kartoffler"?

Stivelsesproduktionen lægger en stor portion penge i fællesskabet gennem hektarafgifter,

og da stivelseproduktionen fylder mest, er det vigtigt, at AKV også sidder med i brancheorganisationen for at sikre, at midlerne anvendes rigtigt. Bidraget skal fordeles, så alle kan få gavn af de resultater, der kommer ud af arbejdet i brancheorganisationen – og på den måde stå på mål med branchens forskellige udfordringer og størrelser. Samtidig er AKV den lille spiller i forhold til KMC, og for at det arbejde og de idéer, som kommer fra den nordjyske fabrik, også bliver hørt, er vi nødt til at have et direkte talerør ind i organisationen.

Hvordan kan "Danske Kartoffler" bidrage til hos den enkelte avler?

At andelshaverne har en brancheorganisation, bidrager til et samlet talerør for kartoffelproduktionen. Hertil kommer muligheden for at lære af hinanden på tværs af den danske kartoffelbranche. På den måde kan spisekartoffelavlere bedre forstå stivelsesproduktionens udfordringer med f.eks. kartoffelskimmel.

Omvendt kan det skabe indsigt i spisekartofflernes udfordringer med skindkvalitet, fordi der er indbyrdes åbenhed, og det giver opbakning i arbejdet med myndigheder samt en fælles historie. Rent praktisk er det sådan, at andelshaverne i melfabrikkerne automatisk er medlem af "Danske Kartoffler", hvilket giver adgang til diverse arrangementer bl.a. Kartoffelkongressen i januar måned – en netværksdag med ren kartoffelfaglighed. Derudover udgives magasinet, Danske Kartoffler, med aktuelt fagligt input, det kommer direkte i postkassen hos alle medlemmer.

Kort om slankningen og vedtægtsændringerne i "Danske Kartoffler"

Ved generalforsamlingen i "Danske Kartoffler" i 2025 valgte medlemmerne at godkende en meget omfattende række vedtægtsændringer – nogle ændringer af mere kosmetisk karakter, men dog også større omstruktureringer. Således valgte man at slanke bestyrelsen, da 12 medlemmer var vurderet til at være for mange. Den nuværende bestyrelse består derfor kun af 6 medlemmer. Disse medlemmer er både kartoffelavlere og firmarepræsentanter, og det er i forbindelse med omstruktureringen, at Lars Studsholt kommer ind som repræsentant for stivelsesindustrien i Danmark. Det er meningen, at der altid skal være en repræsentant fra AKV i bestyrelsen i "Danske Kartoffler".

Kartoffelskimmel

Af agrochef Henrik Pedersen

Temaet nu og de kommende år er kartoffelskimmel. Bekæmpelsesmidler forsvinder, der opstår skimmelracer, der er resistente mod nogle af skimmelmidlerne, og de skimmelracer, som vinder indpas, er mere aggressive, end dem vi havde for 10 og 20 år siden. For 20 år siden var 1/2-3/4 dosis Shirlan tilstrækkelig til en effektiv bekæmpelse, men sidste år var fuld dosis Shirlan i kombination med Cymbal ikke tilstrækkelig til en god bekæmpelse. Dertil kommer, at meget tyder på, at den skimmelrace, som har Shirlan resistens, vinder frem.

I Danmark har vi indført den regel i skimmelbehandling, at vi altid anvender to midler i blanding, og aldrig samme blanding to gange i træk. Dette har gjort, at vi har godt styr på skimmel, og at vi i et vist omfang kan anvende midler, hvor der findes en skimmelrace, som har resistens mod midlet. F.eks. kan vi i et vist omfang igen anvende Revus i skimmelbekæmpelse.

Nye sorter vinder frem og skal vinde frem. I første omgang bliver det Ardeche, Janick og Nofy, der kommer til at fylde. Deres skimmelresistens er bestemt ikke den stærkeste, men styrken ved dem er, at den skimmelrace, der er resistent mod Revus, endnu ikke har fundet

ud af at angribe dem. Om et par år følger sorter som Proton og Aveline, som har en væsentlig stærkere resistens.

Der arbejdes på at få flere midler godkendt i Danmark, således at vi har flere muligheder for at blande midler og skifte mellem midler, hvilket er meget vigtigt for at undgå resistensdannelse, men ikke mindst for at beskytte de nye mere resistente sorter mod resistensdannelse.

De erfaringer, vi har fra sæsonen 2025 i det nordjyske, er en tidlig start på skimmelbekæmpelsen, og en vis bekymring om det kunne styres, da der kom udbrud, som ikke var forventede. Heldigvis viste strategien for bekæmpelse sig at være effektiv, og der har gennem sæsonen været god kontrol over skimlen. Enkelte steder er det set en vigende effekt, men dette har en stopsprøjtning været effektiv imod. Disse tilfælde har typisk også været steder, hvor en sprøjtning er mislykket eller er blevet trukket et par dage over tid pga. det omskiftelige vejr.

Alt i alt en fortrøstningsfuld skimmelbekæmpelse med god effekt denne sommer, og dermed også et håb for kun en lille smule knoldskimmel rundt omkring.

Revus virker godt i Nofy, Janick og Ardeche. Til venstre ses Nofy der er behandlet med Revus hele sæsonen og til højre ses Nofy som er behandlet med Shirlan hele sæsonen.

Kartoffelsituationen

Af agrokonsulent Charlotte Frihauge og agrochef Henrik Pedersen

I de seneste par år har stivelsesarealet været nedadgående rundt omkring i Europa, men pommes frites arealet er galoperet frem, og der har været afsætning af disse til gode priser. Her i 2025 er arealet af kartofler fortsat gået lidt frem, men nu med et stort areal af læggekartofler, pommes frites kartofler er stagneret og stivelseskartofler er gået marginalt frem.

Pommes frites arealet har nået sit maksimum, eller rettere overskredet sit maksimum, og vi

hører, at der flere steder bliver sendt overskydende kartofler til melproduktion. Hvis dette bliver udbredt i år, vil dette presse stivelsesmarkedet.

Vejret i Europa denne sæson har været gunstigt for kartoffelavl, så der forventes de fleste steder en god avl. Vi ser en stigende eksport af såvel pommes frites som kartoffelstivelse fra Kina, som kan tyde på, at Kina gearer deres kartoffelproduktion op.

Kartoffelmarkedet er i forandring

"AKV Academy - One Company"

Af produktionsdirektør Carsten Hjortshøj

Vi startede i foråret op på et struktureret kompetenceudviklingsforløb for produktionen og teknisk afdeling i AKV under mottoet "AKV Academy - One Company".

Vi har bevidst sammensat kursusholdene på tværs af afdelinger, så der samtidig skabes en bedre forståelse for andre arbejdsområder i værdikæden fx produktion, pakkeri og lager, og heraf mottoet "AKV Academy - One Company".

Grundtanken bag kursusforløbet er at sikre, at viden, faglighed og fødevarekultur er i højsædet, så vi konstant udvikler os på det personlige og faglige plan. Kursusindholdet på de første moduler er centrale for arbejdet på AKV som fx sikkerhed, kvalitet, produktkendskab, LEAN, procesforståelse, systematisk problemløsning, udstyrsforståelse mm.

"AKV Academy - One Company" indeholder i et kursusforløb på i alt 10 moduler, som alle i produktionen skal igennem. Kurserne foregår på AKV og har været en kombination af teori og praktiske cases, og underviserne er interne specialister indenfor forskellige fagområder.

I foråret og frem mod sommeren har de første tre hold været igennem de første 5 moduler, og der har været rigtig positiv feedback fra deltagerne. De øvrige kollegaer påbegynder kursusforløbet i 2026.

Tanken er, at vi fortsat bygger på med kursusmoduler, så vi sikrer løbende kompetenceudvikling og fortsætter vidensopbygning på AKV. Herved sikrer vi, at vi lever op til de produktions- og fødevaremæssige standarder samt konstant arbejder med løbende forbedringer, optimeringer og innovative løsninger.

Nye ansigter på AKV

Maja Lützen Trudslev er ansat som R&D Technician (udviklingstekniker). Inden hun kom til AKV, arbejdede hun som associate scientist ved Arla Food Ingredients i Videbæk. Der var hun med til at udvikle nye produkter og lave kvalitetskontrol.

Maja glæder sig til at være med til at bygge det nye udviklingslaboratorie op på AKV samt at være med i rejsen til at finde nye egenskaber og funktionaltiteter ved modificeret stivelse – hvad det indeholder, og hvad det kan udnyttes til.

Maja bor sammen med sin mand, Thomas, og deres søn Ernst på et lille stutteri tæt på Pandrup. Majas fritid går med at avle og træne heste sammen med sin mand. Derudover kan hun godt lide at være kreativ og har altid gang i et nyt spændende projekt.

Maja Lützen Trudslev

Louise Thestrup
Søndergaard

Louise Thestrup Søndergaard er ansat som Application Specialist. Inden hun kom til AKV, var hun Application Specialist i ost hos KMC.

Louise glæder sig til at lære AKV's stivelser at kende og til at nørde med at opbygge viden om dem samt at udvikle nye anvendelsesløsninger i applikation.

Privat bor Louise i Silkeborg med sin mand, som hun blev gift med den 6. september i år. Trods det nylige bryllup har de været sammen i 16 år, og sammen har de to drenge på henholdsvis 9 år og 13 år. Louise er meget social og bruger meget tid med venner og familie i min fritid.

Steffen Monrath Bruun er ansat som Commercial Manager og har 15 års erfaring med funktionelle fødevaringredienser til det globale BtB-marked. Han har arbejdet med globale kunder såvel som større regionale kunder i Europa, Asien og Mellemøsten. Tidligere har han varetaget kommercielle stillinger hos AAK i Danmark og Malaysia samt hos Arla Foods Ingredients.

Steffen glæder sig til at arbejde med kunderne, blive en del af hele AKV teamet, og ser frem til at arbejde med den native stivelse og ikke mindst AKV's funktionelle og værdiforædlede kartoffelstivelser. Han synes, at det er en spændende rejse at kunne tilbyde funktionelle alternativer til relativt dyrere ingredienser såsom gelatine og kasein. Alternativer som på samme tid bringer yderligere funktionalitet og understøtter trenden omkring udskiftning af animalske proteiner med plantebaserede løsninger.

Steffen von Monrath
Bruun

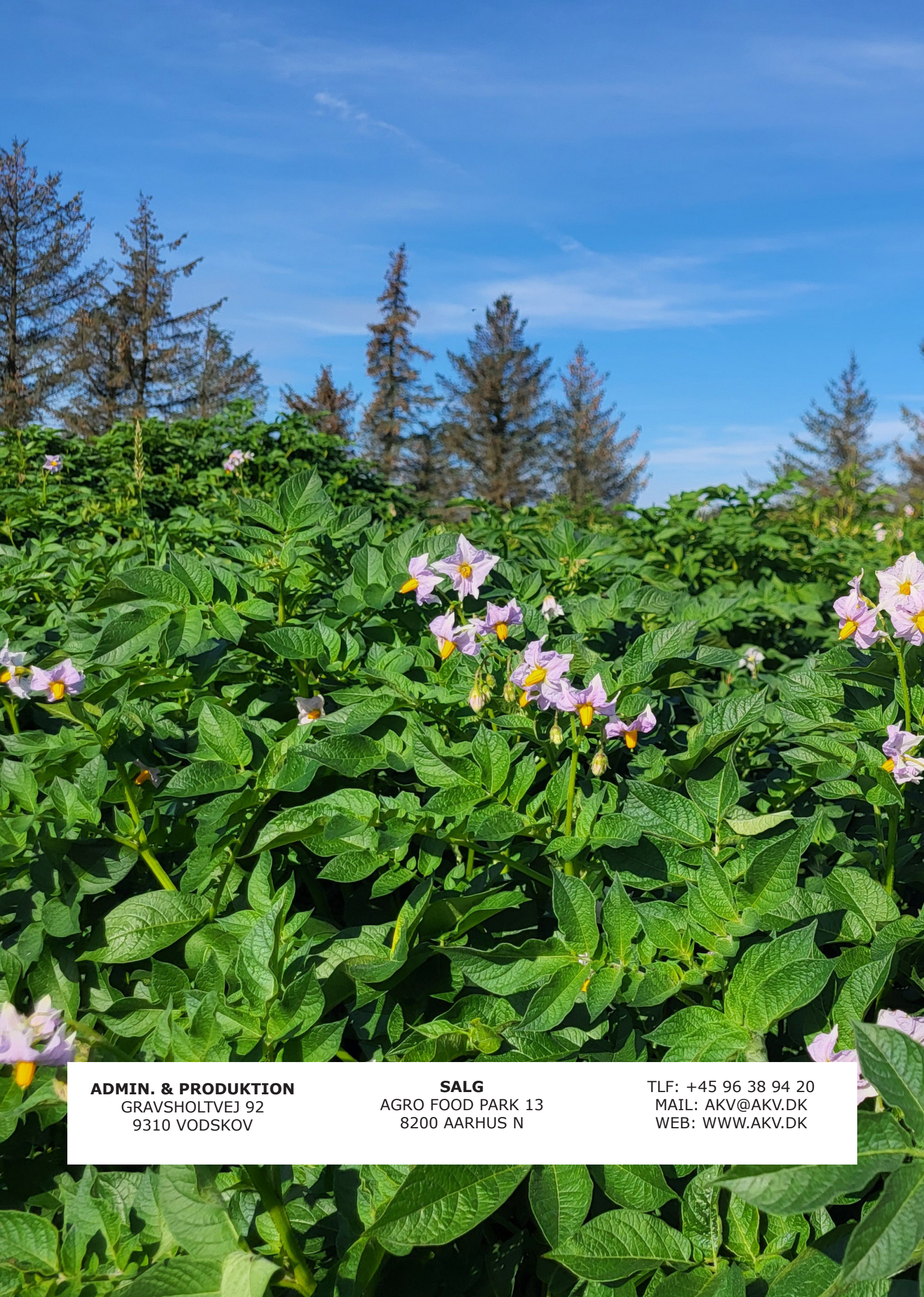
Steffen er oprindeligt fra Ribe og har boet i Århus de sidste ca. 25 år, heraf ca. 5 år i Malaysia. Han er gift med Vibeke og sammen har de børnene Emma og Anton på hhv. 13 år og 7 år. Fritiden bruges på lidt løb og dykning i kombination med familielivet og børnenes fritidsinteresser.

Kalender for kommende arrangementer

Onsdag den 29. oktober 2025
Tirsdag den 27. januar 2026

Åbent hus for avlerne
Avlermøde

AKV AmbA
Hjallerup Kulturhus

ADMIN. & PRODUKTION
GRAVSHOLTVEJ 92
9310 VODSKOV

SALG
AGRO FOOD PARK 13
8200 AARHUS N

TLF: +45 96 38 94 20
MAIL: AKV@AKV.DK
WEB: WWW.AKV.DK